

Razne vesti.

V Ljubljani, meseca junija 1926.

Osebnosti. Inspektor dr. Josip M. Kavčič je imenovan za načelnika v ministrstvu pravde. — Pri deželnem sodišču v Ljubljani sta imenovana Ivan Rekar za predsednika in Peter Keršič za podpredsednika. Pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani je imenovan za svetnika dr. Ivan Vuk. Za sodnika v Ormožu je imenovan dr. Lovro Lipič, za sodnika brez stalnega službenega mesta Franc Stefanciosa in Janko Müller. Za pravnega praktikanta je sprejet Leopold Šmalc. — Vladni tajnik v pok. Gustav Golja je postavljen za inspektorja pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru, višji komisar dr. Anton Mrak za podraznatelja statističnega urada v Zagrebu, vladni tajnik Narte Velikonja je prideljen v službovanje velikemu županu v Ljubljani. — V pokoj sta stopila višji sodni svetnik dr. Ivan Modic in višji svetnik pri fin. prok. dr. Fran Hubad. — Odvetniško pisarno so otvorili dr. Fran Hubad, dr. Ivan Modic, oba v Ljubljani, dr. Hinko Schreiner v Kranju, dr. Josip Lavrič v Ribnici, preselil se je iz Kranja v Ljubljano dr. Luce Treo, izvrševanju odvetništva se je odpovedal dr. Alojzij Kraut. — Umrli so: notar Franc Presečnik, sodni svetnik v pok. Jakob Munda, dvorni svetnik Anton Lenarčič, notar Niko Lenček, okr. sod. v pok. Ferdinand Stare, odvetnika dr. Gvidon Srebre in dr. Karel Triller, državni pravdnik v pok. Josip Zorzi. — Ostavko na državno službo so podali dr. Srečko Goljar, dr. Dragotin Škrinjar, Adolf Morič. Po fin. zak. je odpuščen iz drž. službe dr. Karel Dobida.

Kongres pravnikov kraljevine SHS v Ljubljani. Dne 25. aprila 1926 je imel Stalni odbor svojo drugo sejo v Zagrebu, ki so se je udeležili predsednik dr. Majaron in člani dr. Verona, dr. Dolenc, dr. Politeo, dr. Zlatanović, dr. Sajovic in zastopnik Udruženja pravnikov v Beogradu S. Jovanović. Stalni odbor je najprvo odločil, da se bo kongres vršil v dneh 9., 10. in 11. septembra in da bodo dne 12. septembra izleti v slovenske kraje. Ustanovil je naslednji program in določil poročevalce:

I. Izenačenje bračnih prav v kraljevini. Referent dr. Rado Kušej, univ. prof. v Ljubljani, koreferenti gg. Aleksander Andrejevič, apelacijski sodnik v Skoplju, dr. Bertold Eisner, senatni predsednik vrhovnega sodišča v Sarajevu, in dr. Edo Lovrič, univ. prof. v Zagrebu.

II. Pravni značaj in tehnika naših finančnih zakonov. Referent dr. Kosta Kumanudi, minister n. r. in univ. prof. v Beogradu, koreferenta dr. Vidan Blagojevič, odvetnik v Beogradu, in dr. Ladislav Polić, univ. prof. v Zagrebu.

III. ValORIZACIJSKO vprašanje. Referent dr. Edvard Pajnič, svetnik višjega deželnega sodišča v Ljubljani, koreferent dr. Josip Mudrovčič, svetnik stola sedmorice v pok. v Zagrebu.

IV. Vprašanje državljanstva. Referent dr. Ladislav Polić, univ. prof. v Zagrebu, koreferenta dr. Ivan Subotić, sekretar v ministrstvu zunanjih del v Beogradu, in dr. Fran Vodopivec, veliki župan v pok. v Ljubljani.

V. Reorganizacija upravnega sodstva. Referent doktor Stefan Sagadin, državni svetnik v Beogradu, koreferenta Jovan V. Stefanović, svetnik upravnega sodišča v Zagrebu, in dr. Henrik Steska, svetnik upravnega sodišča v Celju.

VI. Odškodnina za neupravičeni preiskovalni zapor. Referent dr. Josip Šilović, univ. prof. v pok. v Zagrebu, koreferenta dr. Metod Dolenc, univ. prof. v Ljubljani, in dr. Josip Vesel, odvetniški kandidat v Sarajevu.

VII. Vprašanje notarijata. Referent dr. Ivan Grašič, notar v Kranjski gori, koreferent dr. Djordje Jane, apelacijski sodnik v pok. v Skoplju.

Glede drugih prireditev in izletov je pooblastil Stalni odbor lokalni odbor v Ljubljani, da ukrene vse potrebno. Določilo se je nadalje, da bodi za rodbinske člane udeležencev kongresa enaka pristojbina kakor za člane same. V to svrhu so se priložile današnji številki »Slovenskega Pravnika« vnovič položnice.

V društvu »Pravniku« so se osnovale nato štiri sekcije, ki jim je naloga, izvesti vse potrebne priprave za kongres, in sicer: 1. generalni sekretarijat — načelnik dr. Sajovic, 2. finančna sekcija in 3. sekcija za sprejem in nastanitev gostov — načelnik obeh dr. Rutar, 4. sekcija za izlet in druge zabave — načelnik dr. Souvan. Dokaj članov je že obljubilo svojo pomoč, pozivljamo pa zlasti mlajše članstvo, naj se prijavijo načelniku dotične sekcije, v kateri mislijo najbolj uspešno sodelovati in s tem pripomoči, da bo kongres uspel dostojno.

Ali še velja zakon o društvenem pravu z dne 15. novembra 1867, št. 134 drž. zak.?

V članku g. dr. Bračiča, ki obravnava isto vprašanje (gl. Slov. Prav. 1926, str. 71 nasl.), pogrešam omembe, kakšno stališče zavzema k temu vprašanju državni svet v Beogradu. Bodí torej vsaj za en primer pripomnjeno, da je v svoječasni strankarskorazblinjeni zadevi kmetijske družbe, ki je postala pravcata cause célèbre, državni svet izdal rešenje z dne 25. oktobra 1924, št. 4918, da društveni zakon z dne 15. novembra 1867, št. 134 drž. zak. v Sloveniji še velja, ni pa navedel za to trditev nobenih razlogov. Ko sem čital rešenje v »Kmetijskem listu«, sem se potrudil, da bi dobil iz Beograda razloge, na katere se opira mnenje državnega sveta; žal, da je ves moj trud ostal brez uspeha. Morda dajo te vrstice povod, da nam razloge za navedeno mnenje podajo tisti, ki zanje vedo!

Dr. Metod Dolenc.

Izvrševanje inozemskih sodb v Italiji. Z italijanskim kralj. dekretom od 22. aprila 1923, št. 893 je bilo tudi za območje prizivnega sodišča v

Trstu ukinjeno poglavje avstrijskega izvršilnega reda iz leta 1896 (§§ 79 do 86) o izvršbah na temelju inozemskih izvršilnih naslovov in nadomeščeno s čl. 941—950 italijanskega civilnopravnega reda iz leta 1865 v noveliziranem besedilu. Glede na to je izdalo predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani okrožnico naslednje vsebine: »Člen 941 ital. c. pr. r. zahteva za izvršljivost odločb inozemskih sodišč v Italiji posebno formalno delibacijsko postopanje, ki se uvede na tožbo zahtevajoče stranke. Stranka, ki želi, da se izvrši odločba inozemskega sodišča v Italiji, si mora v to svrhu postaviti za zastopnika italijanskega odvetnika, da zanjo vloži tožbo na priznanje izvršljivosti pri prizivnem sodišču (Corte d' Appello), v čigar območju naj se inozemska sodna odločba izvrši in da jo zastopa v delibacijskem postopanju, ki se otvori na to tožbo. Dopusčeno pa je zahtevajoči stranki tudi, da sama napravi prošnjo za priznanje izvršljivosti in jo pošlje pristojnemu italijanskemu apelacijskemu sodišču s posredovanjem naših diplomatskih predstavnikov. V tem primeru imenuje dotično apelacijsko sodišče uradoma stranki zastopnika, čigar naloga je, da zanjo vloži tožbo na podelitev izvršljivosti. Ker je veljavnost tega člena razširjena tudi na območje apelacijskega sodišča v Trstu, je poslej potreben opisani postopek tudi pri izvršbah sodb in drugih odločb naših sodišč v Julijski Benečiji. Na podstavi omenjenih določb je v zadnjem času vrnilo apelacijsko sodišče v Trstu dvema našima sodiščema njuni zaprosili za izvedbo izvršbe, ki sta bili instruirani v smislu dosedanjih predpisov. Zato naj sodišča v bodoče obveščajo stranke, ki bi hotele pri njih vlagati izvršilne predloge, ki se morajo izvršiti v območju apelacijskega sodišča v Trstu ali kjerkoli drugod v kraljevini Italiji, da je potreben opisani postopek in jim naj svetujejo, da se obrnejo na enega od italijanskih odvetnikov, da zanje vloži predpisano tožbo. Vlaganje prošenj s posredovanjem diplomatskih predstavnikov pa se strankam ne priporoča, ker bi postopanje bilo predolgotrajno in povečini bržkone tudi brezuspešno. Tožbi na priznanje izvršljivosti se mora priložiti popoln odpravek sodbe, opremljen s klavzulo pravnomočnosti. To klavzulo naj sodišče, ki je izreklo sodbo, izda v lični in razločni obliki ter jo opremi z uradnim pečatom. Opozarja se na članek tržaškega odvetnika dr. Borisa Furlana »O izvršljivosti jugoslovenskih razsodb v Italiji«, ki ga je objavil tržaški strokovni list »Pravni vestnik« v št. 3. iz leta 1926. V njem je opisan ves postopek. Za naša sodišča pa so pri izvršitvah sodb italijanskih sodišč — tudi onih iz območja tržaškega prizivnega sodišča — merodajni predpisi §§ 79—86 avstr. izvršilnega reda iz leta 1896.«

Pravna pomoč v Črni gori. Ministrstvo pravde je opozorilo, da je kontrolno oblastvo nad občinskimi sodišči v Črni gori ministrstvo notranjih poslov. Zato se je obračati s pritožbami proti zavlačevanju pravne pomoči po občinskih sodiščih v Črni gori na ministrstvo notranjih poslov — upravno odeljenje, in sicer brez posredovanja ministrstva pravde.

Seznami v plačilo dospelih prispevkov okrožnih uradov za zavarovanje delavcev so izvršilni naslovi. Plenarni senat višjega deželnega sodišča v Ljubljani je izrekel naslednje mnenje:

Vprašanje, ali so navedeni sezname okrožnih uradov za zavarovanje delavcev izvršilni naslovi v sodnih izvršbah, je rešiti po predpisih izvršilnega reda.

Določba § 1 t. 13 iz. r. našteva kot izvršilne naslove izvršljive plačilne naloge in izkaze o zastankih, ki so bili izdani o direktnih davkih in pristojbinah ter o deželnih, okrajnih in občinskih dokladah. Med tu navedene izvršilne naslove je šteti tudi sezname zapadlih prispevkov okrožnih uradov za zavarovanje delavcev, kajti po eni strani so zavarovalni prispevki, ker jih je plačevati iz javnopravnega naslova javne dajatve, — določba § 42, odst. 2 zakona o zavarovanju delavcev jih stavi glede administrativnega izterjavanja v isto vrsto z državnim davkom, po drugi strani pa so okrožni uradi za zavarovanje delavcev, četudi ne javna oblastva, vendar javne ustanove, ki služijo uresničenju javno-upravnih smotrov. Tako imenuje § 143 zakona o zavarovanju delavcev okrožni urad javno ustanovo, osnovano na načelu samouprave. V § 42, odst. 2 istega zakona se značijo plačilni nalogi okrožnih uradov kot javne listine.

Po vsem tem ni uvideti, zakaj bi naj ne bili sezname zapadlih prispevkov okrožnih uradov pod pogojem, da so opremljeni s potrdilom izvršljivosti, izvršilni naslovi, ko so izstavljeni od istega urada kakor plačilni nalogi, so tedaj ravno tako javne listine in vsebujejo le s pravnomočnimi plačilnimi nalogi predpisane zavarovalne prispevke.

Res navaja zakon o zavarovanju delavcev v večkrat cit. § 42 samo plačilne naloge osrednjega urada in okrožnih uradov za zavarovanje delavcev kot javne izvršilne listine, a ta odločba predpisuje zgolj način predpisa in administrativnega izterjanja zavarovalnih prispevkov, ne more pa imeti nobenega vpliva na določbe izvršilnega reda o izvršilnih naslovih.

Popravki! V zadnjem snopiču »Slovenskega Pravnika« čitaj na strani 50, vrsta 21 od zgoraj mesto »zares« pravilno »za«, na str. 56, vrsta 20 od zgoraj mesto »braki« pravilno »zakoni«, na str. 59, vrsta 5 od spodaj mesto »osebna« pravilno »posebna«, na str. 66, vrsta 13 od zgoraj mesto »če se mu upirajo« pravilno »če se mu ne upirajo«.

